

К.Є. Печковський¹, О.Ф. Несін¹, І.М. Печковська², Т.О. Тімохіна¹,
Г.В. Відерська¹, О.Г. Шкредь¹

Використання Тантум Верде® в лікуванні виразкового гінгівіту

¹Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця, м. Київ, Україна

²Приватний вищий навчальний заклад «Київський медичний університет», м. Київ, Україна

Актуальність. У патогенетичному лікуванні виразкового гінгівіту обґрунтованим є застосування засобів комплексної дії, які б ослаблювали біль у слизовій оболонці ясен, мали місцевий протизапальний вплив, антисептичні і протимікробні властивості. Одним з них є Тантум Верде® – місцевий нестероїдний препарат на основі бензидаміну гідрохлориду.

Мета роботи: оцінити ефективність використання препарату «Тантум Верде®» у лікуванні виразкового гінгівіту.

Результати досліджень. Проведено лікування 32 хворих віком 18–24 роки із самостійним виразковим гінгівітом. 16 пацієнтів контрольної групи лікували за загальноприйнятною схемою. У 16-ти хворих дослідної групи було додатково застосовано препарат «Тантум Верде®».

Зникнення чи значне зменшення проявів клінічних ознак виразкових уражень ясен відбулось на першу добу раніше у хворих дослідної групи. Відмічено позитивний вплив Тантум Верде® на тамування болю, покращення трофіки тканин і загоєння ділянок слизової оболонки ясен після старанно виконаної некректомії.

Висновок. Препарат «Тантум Верде®» ефективно тамує біль і прискорює зникнення ознак запалення, покращує трофіку, сприяє прискоренню загоєння та епітелізації дефектів у ділянці виразкових уражень слизової оболонки ясен.

Ключові слова: «Тантум Верде®», виразковий гінгівіт, місцеве лікування.

Виразковий гінгівіт клінічно проявляється больовими відчуттями інтенсивності різного ступеня, появою некрозу сосочкової, а нерідко й маргінальної частини ясен, наявністю сіро-білого некротичного нальоту з різким гнильним запахом. Біль унеможлиблює прийом їжі, гігієну порожнини рота, нормальний сон, заважає повноцінно розмовляти. Некроз і болісність м'яких тканин ясен при виразковому гінгівіті значно погіршують якість життя, призводять до порушення загального стану хворого: підвищення температури, нездужання, інтоксикації, схуднення, емоційних розладів.

Для патогенетичного та симптоматичного лікування таких уражень обґрунтованим є застосування засобів комплексної дії, які б мали місцевий протизапальний вплив та ослаблювали біль у слизовій оболонці, мали б антисептичні і протимікробні властивості [10].

Такі властивості має препарат «Тантум Верде®» (компанія «Angelini», Італія) – місцевий нестероїдний протизапальний препарат на основі гідрохлориду бензидаміну, що активно діє на ланки патогенезу та симптоми запалення у слизовій оболонці порожнини рота, носоглотці і тканинах пародонта [1–8, 11–20, 22, 24, 26]. Він має протизапальну, анестезуючу та антибактеріальну дію [21, 23, 25, 27]. Достатній асортимент лікарських форм препарату (розчин, спрей і льодяники) дає можливість використовувати препарат у лікуванні виразкового гінгівіту та виразкових уражень інших ділянок слизової оболонки порожнини рота.

Мета – оцінити ефективність використання препарату «Тантум Верде®» у лікуванні виразкового гінгівіту.

Матеріали та методи дослідження

У дослідженні приймали участь 32 хворих на самостійний виразковий гінгівіт віком 18–24 роки, яким було проведено клініко-рентгенологічне та лабораторне обстеження. У 24 хворих (75,0 %) було діагностовано гострий, у 8-и (25,0 %) – хронічний перебіг захворювання. Усі пацієнти мали виразкові ураження сосочкової й маргінальної частини ясен у місцях контакту зі значною

кількістю зубних відкладень або множинних приясенних каріозних порожнин. Пусковими механізмами, що викликали виникнення виразкового гінгівіту, були перенесені напередодні ГРВІ (26 хворих – 81,25 %) або ускладнене прорізування зубів мудрості (6 хворих – 18,75 %). Усі хворі були розділені на дві групи – дослідну та групу порівняння, по 16 пацієнтів у кожній. Розподіл хворих по групах за статтю та віком був аналогічним. Усі пацієнти дали добровільну інформовану згоду на участь у дослідженні. Комплексне лікування хворих проводили згідно з існуючими протоколами.

Основну частину лікування хворих порівнюваних груп проводили за однаковою схемою: це антисептична обробка порожнини рота, некректомія, місцева протизапально-протимікробна терапія. У дослідній групі додатково використовували Тантум Верде® у вигляді 0,15 % спрею та розчину, розраховуючи на його знеболюючий, протизапальний, протинабряковий та антисептичний ефект.

Лікування та спостереження за хворими обох порівнюваних груп проводили до повного загоєння виразкових уражень ясен.

Ефективність лікування хворих визначали за динамікою зменшення-зникнення больових відчуттів, за допомогою проби Шиллера-Писарева та динамікою загоєння ранової поверхні. Статистичну обробку результатів дослідження проводили з використанням критерію Стюдента [9].

Результати досліджень

Під час першого відвідування пацієнтам обох груп проводили антисептичну обробку порожнини рота розчином перманганату калію (1:10000) або пероксиду водню (одна столова ложка 3 % розчину на склянку води) та усували місцеві травматичні чинники – максимально можливо видаляли зубні відкладення.

Для розрихлення некротичних нальотів і покращення їх відторгнення, змивання тканинного детриту, нормалізації рН у зоні запалення, зменшення набряку запалених тканин у хворих обох груп використовували

Вплив спрею Тантум Верде® на відчуття болю в ділянках виразкових уражень ясен

Група хворих		Біль			
		Відсутній	Слабкий	Помірний	Значний
Дослідна (n = 16)	до обробки ТВ	0 (0,0 %)	3 (18,75 %)	9 (56,25 %)	4 (25,00 %)
	після обробки	3 (18,75 %)	5 (31,25 %)	7 (43,75 %)	1 (6,25 %)
Порівняння (n = 16) обробка ТВ не проводилась		0 (0,00 %)	4 (25,00 %)	7 (43,75 %)	5 (31,25 %)

гіпертонічний розчин натрію (сода), яким струменем зі шприця вимивали некротичні тканини в усіх ділянках ураження. Первинну хірургічну обробку ділянок некрозу – некротомію дуже обережно й ретельно (до чистої виразкової поверхні всіх ділянок ураження) проводили пародонтальними інструментами, ватяними кульками, турундами, змоченими розчинами кисневмісних сполук. У процесі некротомії порожнину рота постійно зрошували розчинами водно перексиду чи перманганату калію. Для визначення знеболювального ефекту препарату «Тантум Верде®» при виразковому гінгівіті пацієнтам дослідної групи перед видаленням зубних відкладень і у процесі некротомії ділянки ураження багаторазово оброблювали спреєм «Тантум Верде®». У хворих групи порівняння Тантум Верде® не застосовували. Результати впливу Тантум Верде® на біль у ділянках виразкового ураження ясен наведено в таблиці.

Таким чином, біль у ділянках уражень ясен у дослідній групі зник у 3 (18,75 %) хворих зі слабким болем та послабився у 12-ти пацієнтів (75,00 %). З них: у 3 пацієнтів (18,75 %) за рахунок послаблення болю значної сили, у 5-ти пацієнтів (31,25%) – послаблення помірного болю.

Після первинної хірургічної обробки ділянок некрозу пацієнтам обох груп протягом трьох відвідувань накладали на одну годину пухку пов'язку із протимікробно-протизапальною композицією у складі мазі «Мефенат» та етіотропного препарату метронідазолу. Усім пацієнтам призначали акорутин за схемою: по дві таблетки три рази на день протягом семи діб.

Пацієнтам дослідної групи додатково обробляли ділянки уражень 0,15 % спреєм «Тантум Верде®». Між відвідуваннями вони також робили вдома ротові ванночки 0,15 % розчином Тантум Верде® 3–4 рази на день.

У процесі лікування виявилось, що зникнення чи значне зменшення проявів клінічно видимих ознак запалення (біль, кровоточивість, набряк, гіперемія слизової оболонки) відбулося швидше у хворих дослідної групи, ніж у пацієнтів групи порівняння (у середньому через 3 і 4 доби відповідно). Повне ж загоєння дефектів, залежно від тяжкості виразкових уражень, відбулось на 3–5 діб пізніше в пацієнтів обох порівнюваних груп, проте у хворих дослідної групи воно сталося на одну добу раніше.

Отже, прискорення епітелізації виразкових уражень відбулося за рахунок протизапального, антибактеріального та анестезуючого впливу препарату «Тантум Верде®», що за сукупністю дії створювало більш сприятливі умови для загоєння тканин слизової оболонки ясен. Місцево-анестезуючий ефект Тантум Верде® також сприяв покращенню трофіки й регенерації тканин за рахунок блокування нервових закінчень у ділянці ураження.

Клінічні дані підтверджувались більш швидкою (на одну добу раніше) нормалізацією проби Шиллера-Пісарєва у хворих дослідної групи, ніж у пацієнтів групи порівняння. Однак проба Шиллера-Пісарєва у більшості хворих обох груп (у 9 хворих – 56,25 % дослідної та 11 пацієнтів – 68,75 % групи порівняння) залишалася слабо-позитивною ще протягом 2–3-х діб після повного клінічно видимого загоєння.

Висновок

Препарат «Тантум Верде®» достатньо ефективно тамує біль, має заспокійливий ефект, прискорює зникнення ознак запалення, покращує трофіку, сприяє нормалізації перебігу регенераторного процесу в ділянках виразково-некротичних уражень слизової оболонки ясен за рахунок місцево анестезуючого, протизапального та протимікробного впливу.

ПОСИЛАННЯ

1. Batig VM, Lyesnukhina AL. Efektivnist' kompleksnogo likuvannya generalizovanogo parodontitu u khvorykh z perevazhanniam sympatychnoyi nervovoyi systemy z vykorystanniam Tantum Verde u viddaleni stroky sposterezhen'. Suchasna stomatologiya. 2019 Cher 12; 96 (2): 28–31 [In Ukrainian]
2. Borisenko AV, Batig VM, Ivanicka OV, Dimitrova AG. Tantum Verde v kompleksnij terapiji generalizovanogo parodontytu u khvorykh z perevazhanniam parasympatychnoyi nervovoyi systemy. Suchasna stomatologiya. 2017 Cher; 86 (2): 40–43 [In Ukrainian]
3. Godovanyj OV, Godovana OI. Osoblyvosti zastosuvannya rozchynu Tantum Verde v pidgotovci parodontologichnykh khvorykh do ortodontychnogo likuvannya. Suchasna stomatologiya. 2018 Zhov; 94 (5): 44–48 [In Ukrainian]
4. Godovanyj OV, Godovana OI. Zastosuvannya preparativ Tantum Verde u profilaktiki ushkodzen' slyzovoyi obolonky porozhnyny rota pry zastosuvanni neznimnoyi ortodontychnoyi tekhniki. Suchasna stomatologiya. 2019 Cher; 97 (3): 68–71 [In Ukrainian]
5. Idashkina NG, Madzhdzi Aliakbar. Shlyakhy pokrashchennya gigiyenichnykh umov dlya khvorykh z perelomamy nyzhnoyi shchelepy. Suchasna stomatologiya. 2018 Trav; 91 (2): 50–53 [In Ukrainian]
6. Instrukciya dlya medychnogo zastosuvannya preparatu Tantum Verde (Tantum Verde). Nakaz MOZ vid 22.11.2010 [In Ukrainian]
7. Kazarina LN, Pursanova AE. Kliniko-immunologicheskaya ocenka effektivnosti

- primeneniya Poliksidonii i Tantum Verde pri lechenii kataralnogo gинigivita u detej s hronicheskim gastroduodenitom. Stomatologiya. 2014; (1): 43–45 [In Russian]
8. Kilitinska OV. Tantum Verde – preparat vyboru pri kompleksnij terapiji stomatologichnykh zahvoryuvan'. Suchasna stomatologiya. 2017 Ber; 85 (1): 40–41 [In Ukrainian]
9. Moskalenko V.F. Socialna medychna i organizaciya ohorony zdorov'ya. Kyiv: Kniga plus; 2010. 328 p. [In Ukrainian]
10. Nesin A.F. Lechenie yazvenno-nekroticheskikh porazhenij slyzistoy obolonki polosti rta. PhD [thesis]. Kyiv; 1979. 24 p. [In Ukrainian]
11. Petrushanko TO, Popovich IYu. Efektivnist' zastosuvannya Tantum Verde na etapah profesijnoyi gigiyeny. Suchasna stomatologiya. 2018 Trav; 92 (3): 28–30 [In Ukrainian]
12. Pechkovska IM, Nesin OF, Pechkovskiy KE, Vidarska GV, Timokhina TO. Vykorystannya Tantum Verde na etapah kompleksnogo likuvannya khvorykh na generalizovanyj parodontyt. Suchasna stomatologiya. 2019 Ber 14; 95 (1): 26–29 [In Ukrainian]
13. Pechkovskiy KE, Nesin OF, Pechkovska IM, Timokhina TO, Shkred O.H. Vykorystannya Tantum Verde v likuvanni khronichnoi mekhanichnoi travmy slyzovoy obolonky porozhnyny rota. Suchasna stomatologiya. 2019 Serp 12; 98 (4): 48–51 [In Ukrainian]
14. Popovich IYu, Petrushanko TA. Misceviy medykamentoznyj suprovod porozhnyny rota paciyentiv pislya dentalnoyi implantaciyi. Suchasna stomatologiya. 2018 Zhov; 93 (4): 80–82 [In Ukrainian]

15. Skripnikova TP, Loban GA, Stupak EP, Gancho OV. Primenenie Tantum Verde v kompleksnoj terapii gribovnykh porazhenij slizistoj obolochki polosti rta. Suchasna stomatologiya. 2016 Trav; 81 (2): 42–45 [In Ukrainian]

16. Strahova SYu, Drobotko LN. Primenenie preparata Tantum Verde pri porazheniyah slizistoj obolochki polosti rta travmaticheskogo proishozhdeniya. Stomatolog-praktik. 2012; (4): 46–48 [In Russian]

17. Timofeyev AA, Timofeyev AA, Ushko NA, Yarifa MA, Savickij AA. Profilaktika vospalitelnykh oslozhenij posle udaleniya zubov mudrosti. Suchasna stomatologiya. 2016 Trav; 83 (4): 24–31 [In Ukrainian]

18. Timofeyev AA, Ushko N.A. Profilaktika vospalitelnykh oslozhenij posle udaleniya opukholej i opuholepodobnykh obrazovanij chelyustej. Suchasna stomatologiya. 2018 Ber; 90 (1): 76–79 [In Ukrainian]

19. Fesenko EI. Osobennosti diagnostiki, lecheniya i profilaktiki vospalitelnykh oslozhenij u bolnykh s neognestrelnymi perelomami nizhnej chelyusti. PhD [dissertation]. Kyiv: NMAPO; 2016. 254 p. [In Ukrainian]

20. Chumakova YuG, Troyanenko LM, Golubkova NM. Ocinka efektyvnosti preparatu «Tantum Verde» u kompleksnomu likuvanni zakhvoryuvan' parodonta ta slizovoyi obolonky porozhnyny rota. Sovremennaya stomatologiya. 2010; 42 (3): 55–60 [In Ukrainian]

21. Cioli V, Corradino C, Scorza-Barcellona P. Review of pharmacological data on benzydamine. Int. J. Tissue React. – 1985. – V.7. – P. 205–213.

22. Epstein J.B. Benzydamine HCl in the prevention of oropharyngeal mucositis in radiation therapy: literature review and clinical study. In: Dick W.C., Bowsheer D.R., editors. Benzydamine: a topical NSAID // Res. Clin. Forums. – 1988. – V. 10. – P. 91–99.

23. Hunter K.M. A clinical evaluation of benzydamine hydrochloride // Aust. Dent J. – 1978. – V. 23. – P. 164–166.

24. Riddington Young J. A comparative study of benzydamine hydrochloride and placebo as analgesics following tonsillectomy // Res. Clin. Forums. – 1988. – V. 10. – P. 102–107.

25. Runti C., Baiocchi L. The chemistry of benzydamine // Int. J. Tissue React. – 1985. – V. 7. – P. 175–186.

26. Samaranyake L.P., Robertson A.G., MacFarlane T.W., Hunter I.P., MacFarlane G., Soutar D.S. et al. The effect of chlorhexidine and benzydamine mouthwashes on mucositis induced by therapeutic irradiation // Clin. Radiol. – 1988. – V. 39. – P. 291–294.

27. White S.K. The pharmacology of benzydamine // Res. Clin. Forums. – 1988. – V. 10. – P. 21–25.

Использование Тантум Верде® в лечении язвенного гингивита

К.Е. Печковский, А.Ф. Несин, И.М. Печковская, Т.А. Тимохина, А.В. Видерская, А.Г. Шкрёдь

Актуальность. В патогенетическом лечении язвенного гингивита обоснованным является применение средств комплексного действия, которые ослабляют боль в десне, оказывают местное противовоспалительное действие, имеют антисептические и противомикробные свойства. Одним из них является Тантум Верде® – местный нестероидный препарат на основе гидрохлорида бензидамина.

Целью работы была оценка эффективности использования препарата «Тантум Верде®» в лечении язвенного гингивита.

Результаты исследований. Проведено лечение 32-х больных в возрасте 18–24 лет с самостоятельным язвенным гингивитом. 16 пациентов контрольной группы лечили по общепринятой схеме. У 16-ти больных опытной группы был дополнительно применен препарат «Тантум Верде®». Исчезновение или значительное ослабление клинических признаков язвенных поражений десны произошло в среднем на сутки раньше у больных опытной группы. Отмечено положительное влияние Тантум Верде® на ослабление боли, улучшение трофики тканей и заживление участков слизистой оболочки десны после тщательно проведенной некрэктомии.

Вывод. Препарат «Тантум Верде®» эффективно ослабляет боль и ускоряет исчезновение признаков воспаления, улучшает трофику, способствует ускорению заживления и эпителизации дефектов в области язвенных поражений слизистой оболочки десны.

Ключевые слова: «Тантум Верде®», язвенный гингивит, местное лечение.

The use of Tantum Verde® in the treatment of ulcerative gingivitis

K. Pechkovskyi, O. Nesin, I. Pechkovska, T. Timokhina, A. Viderska, A. Shkred

Relevance. In the pathogenetic treatment of ulcerative gingivitis, it is reasonable to use complex-acting agents that would relieve gum pain, have a local anti-inflammatory effect, and have antiseptic and antimicrobial properties. One of them is Tantum Verde®, it is a local non-steroidal drug based on benzydamine hydrochloride. The aim of the work was to evaluate the effectiveness of the use of the Tantum Verde® in the treatment of ulcerative gingivitis.

Results. 32 patients aged from 18 to 24 years with ulcerative gingivitis were treated. 16 patients of the control group were treated according to the standard scheme. In 16 patients of the experimental group, the drug «Tantum Verde®» was additionally used.

The disappearance or significant decrease in the clinical signs of ulcerative lesions of the gums occurred on average a day earlier in patients of the experimental group. Positive effect of Tantum Verde® on easing pain was noted also improving tissue trophism and healing of the gingival mucosa after a carefully performed necrectomy.

Conclusion. The drug «Tantum Verde®» effectively alleviates pain and accelerates the disappearance of signs of inflammation, improves trophism, promotes healing and epithelization of defects in the area of ulcerative lesions of the gingival mucosa.

Key words: Tantum Verde®, ulcerative gingivitis, local treatment.

Печковский Костянтин Євгенович – канд. мед. наук, асистент кафедри терапевтичної стоматології НМУ ім. О.О. Богомольця.

Тел.: (050) 411-28-20. E-mail: koprech@i.ua.

Несін Олександр Федорович – канд. мед. наук, доцент кафедри терапевтичної стоматології НМУ ім. О.О. Богомольця.

Тел.: (096) 517-1133.

Печковська Ірина Михайлівна – канд. мед. наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології та ортодонції Приватного вищого навчального закладу «Київський медичний університет».

Тимохіна Тетяна Олександрівна – канд. мед. наук, доцент кафедри терапевтичної стоматології НМУ ім. О.О. Богомольця.

Відерська Ганна Володимирівна – канд. мед. наук, асистент кафедри терапевтичної стоматології НМУ ім. О.О. Богомольця.

Шкрёдь Олександр Григорович – асистент кафедри терапевтичної стоматології НМУ ім. О.О. Богомольця.

89-й КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФОРУМ ТА ВИСТАВКА

МЕДВІН: «СтоматСалон»

24-26
ЧЕРВНЯ

**ЛЕКТОРІЙ ДЛЯ ПРАКТИЧНОГО ЛІКАРЯ
імені професора М.Ф.ДАНИЛЕВСЬКОГО**

За підтримки:
**КОМІТЕТУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я, МАТЕРИНСТВА ТА
ДИТИНСТВА; МІНІСТЕРСТВА
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ;
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ**

ФОРУМ ПРАЦЮЄ: 24 - 26 червня з 10.⁰⁰ до 18.⁰⁰

***28 років ми турбуємось
про Ваш комфорт та успіх!***

www.medvin.kiev.ua

**УВАГА!
НОВА ЛОКАЦІЯ!**

Україна, м.Київ
ВЦ «КИЇВЕКСПОПЛАЗА»
Житомирська траса, МОБ
с. БЕРЕЗІВКА,
вул. АМСТЕРДАМСЬКА, 1

Безкоштовний автобус
від метро «Житомирська»

ПЛАН ВИСТАВОК:

МЕДВІН: СТОМАТОЛОГІЯ
м.КИЇВ
9-11 вересня

МЕДВІН: СТОМАТСАЛОН
м.ОДЕСА
23-25 вересня

МЕДВІН: ЕКСПОДЕНТАЛ
м.КИЇВ
25-27 листопада